

4. Шеремет А.Д. и Сайфулин Р.С. Методика финансового анализа. – М.: ИНФРА-М, 2000. – С.160

Статья отправлена: 30.05.2017 г.

© Петрушина Е. Б.

ЦИТ: ua217-062

DOI: 10.21893/2415-7538.2017-06-4-062

УДК: 65.011

Зборовська О.М.

СИСТЕМНЕ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Вища школа інформатики та економіки (Польща)

Olsztyn, ul. Barczewskiego 11, 10-061

Zborovska O.M.

SYSTEM MANAGEMENT OF ENTERPRISE ACTIVITY

University of Computer Sciences and Economics (Poland)

Olsztyn, str.. Barczewskiego 11, 10-061

Анотація. У статті розглянуто ознаки та етапи системного управління діяльністю підприємства. Досліджено елементи системності в різних підходах до управління підприємством, визначено що являє собою система управління підприємством в умовах ринкової економіки. Перевагою системного підходу управління діяльністю підприємств є спрямування на слабо структуровані проблеми, пошук оптимального варіанта їх вирішення. Доведено, що для управлінських досліджень засоби системного підходу сприяють більш глибокому усвідомленню у структурно-функціонального змісту управлінських явищ, їх багатогранних взаємозв'язків між собою та оточуючим соціальним середовищем.

Ключевые слова: система, управління, підприємство.

Abstract. In the article are considered signs and stages of an enterprise's system management. The systems elements are explored in the approaches to the enterprise management; the determination of the industrial enterprise's management system in a market economy. Advantage of approach of the systems of management of enterprises activity is sending to the poorly structured problems, search of optimum variant of their decision. It is well-proven that for administrative researches facilities of approach of the systems are instrumental in more deep awareness in structurally functional to maintenance of the administrative phenomena, them many-sided intercommunications between itself and by a social environment.

Key words: system, management, enterprise.

Вступ. Ринкові відносини потребують глибокого вивчення нових теоретичних положень та розробки практичних підходів до управління діяльністю підприємств. Методологічною основою наскрізного управління підприємством є системний підхід. Системний підхід не виражається у вигляді конкретної суворой методологічної концепції. Його можна охарактеризувати як сукупність певних принципів, дотримання яких дозволяє цілеспрямовано зорієнтувати теоретичні дослідження і практичну діяльність підприємства.

Тому актуальним стає завдання аналізу терміну «система», визначення основних законів системи, розгляду особливостей системного підходу до управління підприємством.

Визначення поняття «система» наведено у працях Р. Акоффа, Л. фон Бертоланфі, У. Гослінга, А. Холла, К. Уотта та інших. Наприклад, за Л. фон Бертоланфі, система – це комплекс елементів які перебувають у взаємодії [10, с. 87]. У. Гослінг під системою розуміє сукупність простих частин [11, с. 101]. Р. Акофф вважає, що система є будь-якою суттю, яка складається з взаємопов'язаних частин [1, с. 60].

Також категорія «система» розкрита такими російськими і українськими дослідниками, як С.В. Глівленко, В.В. Мильнік, С.Л. Чернишов, І.Г. Черноруцький та іншими [2; 4; 8; 9]. В.В. Мильнік визначає систему як цілеспрямований комплекс взаємопов'язаних елементів будь-якої природи і відношення між ними [4, с. 35]. Поняття економічної системи висвітлене С.Л. Чернишовим. У його працях дано таке визначення цієї категорії: “під економічною системою розуміється будь-яка система, в якій діють натуральні товарні змінні” [8, с.34].

Б.З. Мильнер відзначає, що до визначення поняття системи склалися два основні підходи. Перший з них розглядає систему як комплекс елементів, що характеризує деяку цілісність, який складає єдине ціле в тому або іншому відношенні. Недоліком такого підходу є нечіткість поняття “цілісність”, яке само вводиться через поняття “система”. Другий підхід визначає систему як комплекс взаємодіючих елементів [5, с. 81].

А.І. Радченко під системою розуміє сукупність “... взаємодіючих елементів, властивості яких якісно відрізняються від суми властивостей цих елементів”. Недоліком цього визначення є, на наш погляд, відсутність сполучного ядра, яке дозволило б говорити про взаємозв'язок і взаємодію елементів [6, с. 48].

Цей недолік в деякій мірі долається у визначенні Дж. де С. Коутиньо, який під системою розуміє “... сукупність зв'язаних між собою і в той же час різних і незалежних частин. Опис системи містить в собі визначення тієї соціальної функції, яку вона повинна виконувати. Конструкція системи — це визначення елементів, які вона повинна містити, і способу взаємного з'єднання цих елементів” [3, с.67]. У визначенні Д.О. Елліса, та Ф.Д. Лудвіга, наведено наступне: “ ... система — це щось, що виконує операційний процес; це щось, що працює визначеним чином і що виробляє який-небудь продукт” [3, с. 51].

Таким чином, більшість авторів враховує взаємозв'язки між елементами, і система управління визначається як:

- “конструкція” організаційної системи яка характеризує склад, взаємозв'язок ланок управління (об'єкта та суб'єкта управління);
- побудову керуючої системи, спосіб її внутрішньої організації, визначення зв'язків усіх елементів суб'єкта управління (порядок розташування, підпорядкованість окремих ланок управлінського апарату - відділів, груп, бюро), що дозволяє виконувати необхідні функції управління;

- елементи системи, їх зв'язки, її цілісні властивості, якщо вони так чи інакше забезпечують стійке існування системи;
- взаємовідносини підрозділів і посад в організації, розподіл ролей, повноважень, відповідальності.

В якості закону функціонування виступає сукупність правил і певна послідовність дій. Стисло сформулюємо основні етапи системного управління підприємством:

1. Визначення місця підприємства в галузі і регіоні, місії підприємства.
2. Постановка мети.
3. Розчленування системи на складові і детальне вивчення кожної підсистеми.
4. Виявлення факторів, що впливають на підсистеми і систему загалом, їх угруповання і ранжирування.
5. Пошук відхилень існуючого стану системи від заданого.
6. Визначення об'єктивних і суб'єктивних причин відхилень.
7. Встановлення основних способів, методів і засобів приведення системи в заданий стан.
8. Пошук власних ресурсів, необхідних для вирішення проблеми.
9. Придбання додаткових ресурсів.
10. Реалізація запланованих дій.
11. Контроль і аналіз результатів.

В умовах зовнішнього середовища яке постійно змінюється, виживання підприємства багато в чому залежить від оперативності дій. У зв'язку з цим етапи 5–11 модифікуються відповідно до превентивного рішення проблем.

Висновки. Зазначимо, що більшість недоліків і протиріч у практиці управління підприємством породжено рішеннями, орієнтованими на оптимізацію кожної функціональної підсистеми в рамках яких воно існує. Вирішити ці проблеми ї в діяльності вітчизняних підприємств на основі системного підходу покликана координація усіх операцій, методологічний апарат якої довів універсальність свого використання в оптимізації бізнес-процесів на підприємствах всіх галузей національної економіки.

Література:

1. Акофф Р. Искусство решения проблем / Р. Акофф [пер. с англ. Е.Г. Коваленко]. – М.: Мир, 1982. – 220 с.
2. Глівленко С.В., Соколов М.О., Теліженко О.М. Економічне прогнозування / С.В. Глівленко, М.О. Соколов, О.М. Теліженко. – Суми: Університетська книга, 2001. – 207 с.
3. Коутиньо Дж. де С. Управление разработками перспективных систем. / Дж. де С. Коутиньо [Пер. с англ. В.И. Кондратенко, Ю.А. Савослицкий. Под ред. О.Л. Смирнова]. — М.: Машиностроение, 1982. —448 с.
4. Мыльник В.В., Титаренко Б.П., Волоченко В.А. Исследование систем управления / В.В. Мыльник, Б.П. Титаренко, В.А. Волоченко. – М.: Академический проспект, 2003. – 315 с.
5. Мильнер Б.З. Теория организации: учебник / Б.З. Мильнер. – М.: Инфра

– М., 2003. – 558 с.

6. Радченко А.И. Основы государственного и муниципального управления: системный подход: учебник / А.И. Радченко – Р.-на-Д.: Март, 2007. – 620 с.

7. Хаммер М. Реинжиниринг корпорации: манифест революции в бизнесе / М. Хаммер. – СПб.: Изд-во С.-Петербургского университета, 1997. – 329 с.

8. Черноруцкий И.Г. Методы оптимизации в теории управления / И.Г. Черноруцкий. – Питер, 2004. – 255 с.

9. Чернышев С.Л. Моделирование экономических систем и прогнозирование их развития / С.Л. Чернышев. – М.: МГТУ им. Баумана, 2003. – 231 с.

10. Bertalanfy L. von. General system theory. Foundations, development applications/ L. Bertalanfy. – N.Y.: Braziller, 1969. – 483 p.

11. Gosling W. The design of engineering systems / W. Gosling. – London: Heywood, 1962.

Статья отправлена: 07.06.2017 г.

© Зборовська О.М.

ЦИТ: ua217-064

DOI: 10.21893/2415-7538.2017-06-4-064

Петрушина Е. Б., Мочалова Я.В.

ОСОБЕННОСТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ПИЩЕВОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В РОССИИ

*Белгородский государственный национальный исследовательский
университет*

Россия, Белгород, Победы 85, 308015

Petrushina E.B., Mochalova Y. V.

FEATURES OF ENSURING FINANCIAL STABILITY AT FOOD INDUSTRY ENTERPRISES IN RUSSIA

Belgorod State National Research University

Russia, Belgorod, Pobedy 85, 308015

Аннотация. В статье раскрыты факторы обеспечения финансовой устойчивости, основные проблемы финансового состояния предприятий пищевой промышленности, делаются выводы о пути укрепления финансовой устойчивости в перспективе.

Ключевые слова: финансовая устойчивость, пищевая промышленность, финансовое состояние предприятий.

Abstract. The article views the factors of ensuring financial stability, the main problems of financial condition food industry enterprises, finds ways to strengthen financial stability in the long term.

Key words: financial stability, food industry, financial condition enterprises.

Одной из важнейших стратегических и системообразующих отраслей экономики в России является пищевая промышленность, которая формирует агропродовольственный рынок, экономическую и продовольственную